

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПОДНЕСЕНИТЕ МИСЛЕЊА ЗА
ПРАВИЛНИКОТ ЗА МЕТОДОЛОГИЈАТА И ПОСТАПКАТА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПАРАМЕТРИТЕ
ЗА МЕРЕЊЕ И МОНИТОРИНГ НА КВАЛИТЕТОТ И КВАНТИТЕТОТ НА СИТЕ ВОДНИ ТЕЛА,
ОСВЕН ЗА ВОДНИТЕ ТЕЛА ДЕФИНИРАНИ ВО ЧЛЕНОВИТЕ 148 И 149 ОД ЗАКОНОТ ЗА ВОДИТЕ**

Извештајот ги содржи одговорите од Министерството за животна средина и просторно планирање на поднесените коментари за Методологијата за мониторинг на водните тела во текот на јавниот увид од 20 октомври до 20 ноември 2021 година.

Датум на поднесување на мислење/коментари	Назив на подносител на мислење и коментари по документот	Доставен коментар/мислење	Одговор на поднесеното мислење/коментар
5 и 17 ноември 2021 испратено по е-маил порака	ЕКО СВЕСТ	Правилникот не содржи детално разработена методологија за изведување на хидролошки мониторинг кој е исклучително значаен за одредување на еколошкиот проток и останатите хидролошки карактеристики на водните тела. Без детална методологија за хидролошки мониторинг (со опис и препорака за референтна метода) е невозможно мониторирање на реките и нивно зачувување при изградбата на малите хидроелектрани и затоа, мислиме дека Правилникот мора да се дополни во оваа насока.	22.11.2021 година одржана онлајн средба со претставници од експертскиот тим за изработка на Правилникот, на МЖСПП и на Еко свест. МЖСПП и експертскиот тим се со единствен став дека Правилникот кој е изработен согласно чл. 147 ст. 4 од Законот за водите, исклучиво може да уредува материја која се однесува на мониторинг на квалитетот и квантитетот на водните тела со исклучок на водните тела за пиење и капење и тоа во согласност со барањата на Анекс V од Рамковната директива за води. Тоа значи дека барањата кои се наведени, а се однесуваат на начинот, постапката и методите кои се потребни за утврдување на

		<p>Во мислењето дадена е и една препорака за мерење на еколошкиот проток која успешно се користи во соседна Република Бугарија, во која исто така ќе најдете референтна библиографија која го третира проблемот на определување на еколошки проток.</p>	<p>еколошкиот проток, се предмет на уредување на Правилникот од чл. 120 од Законот за води за утврдување на минимум прифатлив проток на површинските води, како и поконкретно на Правилникот за мониторинг на водата која се користи за производство на електрична енергија од чл. 153 ст. 2 од Законот за води, со кој точно ќе се утврди на кој начин корисниците на системи за производство на електрична енергија да го мерат количеството на водата која се користи за производство на електрична енергија на местата на загаѓање, исто така на кој начин податоците за измерените количества да ги доставуваат до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина.</p>
<p>11.11.2021 испратено по е-маил порака</p>	<p>м-р Билјана Римческа</p>	<p>Коментарите кои се доставени генерално се однесуваат на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Во тематскиот дел 1.2 (листа на кратенки): повторување на исти кратенки, а и се испуштени доста кратенки кои се споменуваат низ текстот, без соодветно објаснување; - Во тематскиот дел 3.1.1.2. не се споменати кои се биолошките елементи на квалитет; - Во табела 3 (Стандарди за земање мостри) се дадени стари стандарди кои веќе не се применуваат. На пример: 	<p>17.11.2021 година е одржана онлајн средба со претставник од експертскиот тим на Правилникот и на „Разбистри сè“.</p> <p>Во однос на доставените препораки и мислење по Правилникот, експертскиот тим даде објаснување дека наведените стандарди, дефиниции и методи се во согласност со барањата на Рамковната директива за води (РДВ), како и Упатствата од CIS на РДВ каде точно се наведуваат начинот и методите за мониторинг, кои се во согласност со веќе воспоставени меѓународни методи од CEN и/или ISO. Од тие причини воспоставување на некои</p>

		<p>https://www.iso.org/standard/36693.html; https://www.iso.org/standard/53569.html; За https://www.iso.org/standard/34815.html постои нов стандард од 2014 год.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Во тематскиот дел 3.2.2. за Макроинвертебрати. Препораки во однос на еколошки потенцијал; - Во тематскиот дел 3.2.2. даден е коментар дека поимот макроинвертебрати е недоволно објаснет, односно дефиницијата е непотполна; - Во тематскиот дел 3.2.2.2.1.1. недостасуваат цитати и веродостојност на дадените искази; - Во тематскиот дел 3.2.2.2.1.4. препорака е да се усвои веќе адаптираниот метод за колекционирање со „Multi-habitat“ методата; - Во тематскиот дел 3.2.2.2.3.1. нејасно е биотички индекси. 	<p>неприфатени и други методи кои не се препорака на ЕУ регулативата не можат да бидат прифатени.</p> <p>Во однос на другите номотехнички препораки и барања е постапено.</p>
29.10.2021 со бр. 08-2568/2 доставено до МЖСПП на 03.11.2021	Министерство за локална самоуправа	Позитивно мислење	
03.11.2021 со бр. 01-8199/2 доставено до МЖСПП на 04.11.2021	Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство	Немаат забелешки во согласност со законските надлежности на МЗШВ. Укажуваат на термилошка усогласеност на термините	Постапено
12-1238/2 од	Управа за	Позитивно мислење	

22.10.2021 доставено до МЖСПП на 04.11.2021	хидрометеоролошки работи		
03-2267/1 од 12.11.2021 доставено во МЖСПП на 18.11.2021	Природно- математички факултет при УКИМ	Позитивно мислење	
03-898/2 од 19.11.2021 доставено во МЖСПП на 23.11.2021	ЈНУ ХБЗ - Охрид	Дадени се издвоени мислења по одделенија и тоа: - микробиологија - физичко-хемиски параметри - паразитофауна на риби - зоопланктон - молекуларна биологија	Во однос на доставените препораки и мислење по Правилникот, експертскиот тим даде објаснување дека наведените методи се согласно барањата на РДВ, како и Упатствата од CIS на РДВ каде што точно се наведуваат начинот и методите за мониторинг. Во согласност со тоа, методи кои не се препорака на ЕУ регулативата не можат да бидат прифатени. По однос на поделните наоди е следното: - Паразитофауна на риби - во однос на следења на рибната паразитофауна, се објаснува дека не спаѓаат во биолошки мониторинг на риби, туку во здравствена состојба. Во однос на идентификација на рибите преку алозими и молекуларни методитимот се објаснува дека тоа се користи за детални истражувања на неопишани видови или нивна сомнителна таксономска подреденост и дека тоа не е за биолошки мониторинг на риби кои се познати

			<p>и опишани во листите на риби на Македонија. Во однос на хистопатолошката методика, се укажува дека е секундарна и се применува во случаи на лабораториски прегледи на рибите каде се установат воочливи промени.</p> <p>- Микробиологија - како што и во самиот наслов на Правилникот стои, се иземени води за пиење и води за капење. Микробиолошките анализи спаѓаат во Директивата за вода за пиење и Директивата за води за капење. Параметрите се дадени во анекс 5 (Елементи на квалитетот за класификација на еколошката состојба) и анекс 8 (Индикативен список на главни загадувачи)</p> <p>- Физичко-хемиски параметри - во Методологијата во дел (i) МОНИТОРИНГ НА ЕКОЛОШКИОТ И НА ХЕМИСКИОТ СТАТУС И ЕКОЛОШКИОТ ПОТЕНЦИЈАЛ, даден е опис на сите мониторинзи со избор на локации на колекционирање во согласност со РДВ. Начинот на колекционирање и транспорт е даден во табелата со стандарди (Мострите на вода, во кои се одредуваат параметрите, се земаат во согласност со стандардите од Табела 3.). Во Прилог 1 е дадена Табела 1. Клучни карактеристики на секој хемиски и физичко-хемиски елемент за квалитет кај реките, додека во Табела 2. Клучни карактеристики на секој хемиски и физичко-</p>
--	--	--	---

			<p>хемиски елемент за квалитет кај езерата. Во однос на Потребна опрема за колекционирање, забелешката се отфрла. Rutner-ово шише не се користи за колекционирање на бентосни макроинвертебрати. Доколку се мисли на колекционирање на зооплактон, Рамковната директива за води - WFD (Water Framework Directive, 2000/60/EC) не го зема предвид зооплантонот како биолошки елемент во проценка на еколошкиот статус/потенцијал на езерата и акумулациите.</p> <p>Во однос на Методи на колекционирање, забелешката се отфрла. Термините стратифицирани и нестратифицирани езера се соодветни. Истите термини се употребени и во Уредба за класификација на површинските води (Службен Весник на Р.М. бр: 99/2016 од 20.05.2016) (сè уште не е во примена).</p> <p>- за делот Идентификација на макроинвертебрати, забелешката се отфрла. Подпоглавјето 3.3.3.2.4.1 се однесува на теренска обработка на примерокот, додека Подпоглавјето 3.3.3.3.2 Идентификација на макроинвертебрати припаѓа на 3.3.3.3 Лабораториска обработка и анализа.</p> <p>- за делот Идентификација на макроинвертебрати, забелешката се отфрла. Crustacea-Copepoda и Cladocera припаѓаат на</p>
--	--	--	---

			<p>зоопланктон. Рамковната директива за води - WFD (Water Framework Directive, 2000/60/EC) не го зема предвид зоопланктонот како биолошки елемент во проценка на еколошкиот статус/потенцијал на езерата и акумулациите. Рамковната директива за води стриктно се однесува на еколошкиот статус на водните тела, а не на водите за рекреација и води за пиење.</p> <p>- забелешката во однос на Колекционирање примерок за квантитативна анализа се отфрла. Новите стандарди за колекционирање на фитопланктон се дадени во прирачникот. Се разбира дека постои можност да се колекционира фитопланктонот и со други методи кои во денешно време се отфрлени, како на пример собирање на фитопланктон во литорален регион, кој воопшто не дава соодветни резултати за мониторинг на еколошкиот статус на езерски екосистем.</p> <p>- забелешката која се однесува на Квантитативна анализа на фитопланктон во целост се отфрла бидејќи поглавјето се однесува на начин на колекционирање на материјал за микроскопска анализа на фитопланктон, а не за метода за определување на хлорофил. Се моли предлагачот на оваа забелешка да прочита за што се однесува поглавјето, а не само да</p>
--	--	--	---

			се даде забелешка на која не ѝ воопшто местото. Доколку има забелешка во однос на квантитативната анализа на микроскоп и истата е во согласност со најновите стандарди за анализа на фитопланктон, истата би била земена предвид.
--	--	--	---